

1. राज्य नागरी सेवेतील कोणतेही पद धारण करणाऱ्या व्यक्तीस बडतर्फ करणे किंवा पदावरून दूर करण्याबाबतची तरतूद कोणत्या कलमान्वये करण्यात आली आहे ?

(1) 309 (2) 310 (3) 311 (4) 312

Under which Article provisions regarding dismissal or removal from the service of a civil servant who is holding any post in the State Civil Services are made ?

(1) 309 (2) 310 (3) 311 (4) 312

2. विधानमंडळाच्या पंचायत राज समितीची रचना कशी असते ?

(1) विधानसभा सदस्य 5, विधानपरिषद सदस्य 15 व इतर 5 सदस्य

(2) विधानसभा सदस्य 15, विधानपरिषद सदस्य 5 व इतर 5 सदस्य

(3) विधानपरिषद सदस्य 5, विधानसभा 20 सदस्य

(4) विधानपरिषद सदस्य 10, विधानसभा 15 सदस्य

What is the structure of Panchayat Raj Committee of Maharashtra legislature ?

(1) Legislative Assembly's 5 members, Legislative Councils 15 members and other 5 members

(2) Legislative Assembly's 15 members, Legislative Councils 5 members and other 5 members

(3) Legislative Councils 5 members, Legislative Assembly's 20 members

(4) Legislative Councils 10 members, Legislative Assembly's 15 members

3. महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालयाकडून विधानसभा/ विधानपरिषद तारांकित प्रश्नाबाबत प्रशासकीय विभागांना किती पूर्ण दिवस अगोदर सूचना देण्यात येते ?

(1) 10 पेक्षा कमी नाहीत इतके

(2) 45 पेक्षा कमी नाहीत इतके

(3) 30 पेक्षा कमी नाहीत इतके

(4) वरीलपैकी एकही बरोबर नाही

How many clear days in advance a notice of Maharashtra Legislative Secretariate regarding Assembly/Council starred question is communicated to Administrative departments ?

(1) not less than 10 days

(2) not less than 45 day

(3) not less than 30 days

(4) none of the above is correct

4. मूलभूत हक्कामध्ये शिक्षणाचा हक्क कोणत्या कलमान्वये देण्यात आला आहे व कोणत्या हक्का अंतर्गत नमूद करण्यात आला आहे ?

(1) कलम 14, समानतेचा हक्क

(2) कलम 21, सांस्कृतिक व शैक्षणिक हक्क

(3) कलम 21 A, शिक्षणाचा हक्क

(4) यापैकी नाही

Right to education mentioned in the Fundamental Rights, is given under which Article and under which right ?

(1) Article 14, Right to Equality

(2) Article 21, religious and educational right

(3) Article 21 A, Right to education

(4) None of above

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

P.T.O.

5. संघराज्य आणि राज्य याकरिता लोकसेवा आयोग नियुक्त करण्यासंदर्भात खालील कोणते विधान अयोग्य आहे ?
- (1) दोन किंवा अधिक राज्यांनी ठराव केल्यास त्या राज्यांच्या कामासाठी एक संयुक्त लोकसेवा आयोग नियुक्त करता येतो
  - (2) राज्याच्या कामासाठी संघराज्य लोकसेवा आयोगास विनंती करता येते नाही
  - (3) राज्य लोकसेवा आयोग व संघ लोकसेवा आयोगाच्या अध्यक्षांची नियुक्ती राष्ट्रपती करतील
  - (4) संघराज्याकरिता एक लोकसेवा आयोग असेल

Which of the following sentence about appointment of Public Service Commission for the Union and the State is incorrect ?

- (1) A Joint state Public Service Commission can be appointed if two or more States agree for it
- (2) The Public Service Commission for the Union can not be requested for the needs of the State
- (3) The Chairman of Union Commission and State Public Service Commission shall be appointed by President
- (4) There shall be a Public Service Commission for the Union

6. पुढीलपैकी कोणत्या प्रकारच्या रजा अध्ययन रजेव्यतिरिक्त विशेष प्रकारच्या रजेमध्ये मोडतात ?

अ. परिवर्तीत रजा

ब. प्रसूती रजा

क. अनर्जित रजा

ड. पक्षघात रजा

- (1) 'अ' आणि 'ब' (2) 'ब' आणि 'क' (3) 'क' आणि 'ड' (4) 'ब' आणि 'ड'

Which of the following kind of leave comes under special leave other than study leave ?

a. Commuted leave

b. Maternity leave

c. Leave not due

d. Leave for paralysis

- (1) 'a' and 'b' (2) 'b' and 'c' (3) 'c' and 'd' (4) 'b' and 'd'

7. गैरवर्तणूक नादारी किंवा अकार्यक्षमता या कारणास्तव शासकीय सेवेतून काढून टाकलेल्या किंवा सेवानिवृत्त होण्यास भाग पाडलेल्या शासकीय कर्मचाऱ्यांना देण्यात येणाऱ्या निवृत्तीवेतनास काय म्हणतात ?

(1) भरपाई निवृत्तीवेतन

(2) अनुकंपा निवृत्तीवेतन

(3) कुटुंब निवृत्तीवेतन

(4) नादारी निवृत्तीवेतन

Which is a pension granted to a Govt. servant who is removed or compulsory retired from Govt. service for misconduct, insolvency or inefficiency ?

(1) Compensation Pension

(2) Compassionate pension

(3) Family Pension

(4) Insolvency Pension

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

8. खालीलपैकी कोणता/काणते शासकीय कर्मचारी वैद्यकी तपासणीशिवाय निवृत्तीवेतनाचे अंशराशीकरण करण्यास पात्र आहे ?

- अ. नियत वयोमानानुसार निवृत्त होऊन निवृत्तिवेतन प्राधिकृत करणारा शासकीय कर्मचारी
ब. महामंडळ, स्वायत्त संस्था किंवा स्थानिक प्राधिकरणामध्ये सामावून घेतल्यानंतर निवृत्तिवेतन प्राधिकृत करणारा आणि मासिक निवृत्तिवेतन व मृत्यु-नि-सेवानिवृत्ति उपदान मिळण्याचा पर्याय निवडणारा शासकीय कर्मचारी
क. स्थायी पद नाहीसे झाल्यावर भरपाई निवृत्तिवेतन प्राधिकृत करणारा शासकीय कर्मचारी
ड. विभागीय चौकशीची कार्यवाही अंतिम स्वरूपात पूर्ण होऊन अंतिम आदेश निर्गमित झाल्यावर पूर्णतः किंवा अंशतः निवृत्तिवेतन प्राधिकृत करणारा शासकीय कर्मचारी
- (1) 'अ' आणि 'क' (2) 'अ', 'ब' आणि 'क'
(3) 'ब', 'क' आणि 'ड' (4) वरीलपैकी सर्व

State which of the following Govt. employee is/ are eligible to commute fraction of their pension without medical examination ?

- a. A Govt. employee who retired superannually and authorises superannuation pension
b. A Govt. employee who authorises a pension on absorption in a Corporation, Autonomous Body or a Local Authority and who elects to receive monthly pension and death cum-retirement gratuity
c. A Govt. employee who authorises a Compensation Pension on abolition of permanent post
d. A Govt. employee who authorises a pension in whole or part on the finalisation of the departmental proceedings and after issue of final orders thereon
- (1) 'a' and 'c' (2) 'a', 'b' and 'c'
(3) 'b', 'c' and 'd' (4) All of the above

9. कोणत्याही शासकीय कर्मचार्यास कसे आचरण ठेवणे आवश्यक आहे ?

- अ. नितांत सचोटी राखणे
ब. राजकीय तटस्थता ठेवणार नाही
क. कर्तव्यपरायणता ठेवील
ड. शासकीय कर्मचार्याला अशोभनीय ठरेल अशी कोणतीही गोष्ट करणार नाही
- (1) फक्त 'अ' व 'ब' (2) फक्त 'अ' (3) 'अ', 'क' व 'ड' (4) वरील सर्व

How any Government servant will have to maintain his behaviour ?

- a. maintain absolute integrity
b. not to maintain political neutrality
c. maintain devotion to duty
d. do nothing which is unbecoming of Government servant
- (1) only 'a' and 'b' (2) only 'a' (3) 'a', 'c' and 'd' (4) above all

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

P.T.O.

10. निलंबन मागे घेवून पुनः स्थापना खालीलपैकी कोणत्या परिस्थितीत केली जाते ?
- अ. विभागीय चौकशीत पूर्णतः निर्दोष ठरवण्यात आले असेल
 ब. शासकीय कर्मचाऱ्याविरुद्ध सुरु करण्यात आलेल्या खटल्यात त्यास मानाने दोषमुक्त करण्यात आले असेल
 क. संबंधितास विभागीय चौकशी अंती सेवेतून काढून टाकणे किंवा बडतर्क करणे या व्यतिरिक्त अन्य शिक्षा झाली असेल
 ड. अपिलामध्ये काढून टाकण्याची किंवा बडतर्कीची शिक्षा बदलून कमी शिक्षा लाढण्यात आली असेल

(1) फक्त 'अ' (2) फक्त अ, क व ड (3) फक्त ब (4) वरीलपैकी सर्व

Reinstatement can take place in which of the following situations ?

- a. Government servant is fully exonerated in the departmental enquiry
 b. Government servant is honourably acquitted in the prosecution launched against him
 c. Where punishment other than removal or dismissal is awarded to the concerned in the departmental enquiry
 d. When the punishment of removal or dismissal is modified in appeal and lesser punishment is imposed

(1) Only a (2) Only a, c and d (3) Only b (4) All of the above

11. सेवेतील खंड क्षमापित केल्यानंतर सदर खंड असणारा कालावधी अर्हताकारी सेवा म्हणून कोणत्या नियमान्वये हिशोबात घेतला जात नाही ?

(1) नियम 48 (1) (2) नियम 48 (2) (3) नियम 48 (3) (4) नियम 48 (4)

Under which Rule period of interruption condoned shall not be counted as qualifying service ?

(1) Rule 48 (1) (2) Rule 48 (2) (3) Rule 48 (3) (4) Rule 48 (4)

12. खालीलपैकी कोणती विधाने बरोबर आहेत ?

- अ. एखादा स्थायी कर्मचारी सावधी-नियुक्ती पदावर तात्पुरत्या स्वरूपात नियुक्त झाला असेल तर त्याचा धारणाधिकार अबाधित राहतो
 ब. एखादा शासकीय कर्मचारी स्वीयेतर सेवेत असताना त्याची नियुक्ती बांधकामाच्या खर्चातून अथवा आकस्मिक खर्चातून वेतन दिल्या जाणाऱ्या पदावर झाली असेल तर त्याचा धारणाधिकार अबाधित राहतो
 क. एखादा शासकीय कर्मचारी निलंबित झाला असेल तर त्याचा धारणाधिकार अबाधित राहतो
- (1) फक्त 'अ' आणि 'ब' (2) फक्त 'ब' आणि 'क'
 (3) फक्त 'अ' आणि 'क' (4) वरीलपैकी सर्व

Which of the following statements are correct ?

- a. A lien of a permanent Govt. employee remains un-interrupted, if he is temporarily appointed on a tenure post
 b. If a Govt. employee while on deputation is appointed on the post for which, the payment is done through the expenditure on construction work or contingency fund, his lien remains un-interrupted
 c. If a Govt. employee is suspended, his lien remains un-interrupted

(1) Only 'a' and 'b' (2) Only 'b' and 'c'
 (3) Only 'a' and 'c' (4) All of the above

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

13. खालीलपैकी कोणते विधान/कोणती विधाने बरोबर आहेत ?

- अ. शासकीय कर्मचाऱ्याविरुद्ध प्रस्तावित विभागीय चौकशीच्या दोषारोपपत्रात प्रारंभिक चौकशी अहवालाचा उल्लेख केला असल्यास त्याची प्रत कर्मचाऱ्याला देण्यात यावी
- ब. शासकीय कर्मचाऱ्याने प्रस्तावित विभागीय चौकशी संदर्भात प्रथम खबरी अहवालाची प्रत मागितली तर त्याला देण्यात यावी
- क. शासकीय कर्मचाऱ्याने प्रस्तावित विभागीय चौकशी संदर्भातील नस्ती मागितली तर त्याला देण्यात यावी
- ड. शासकीय कर्मचाऱ्याच्या हस्ताक्षराचा पुरावा प्रस्तावित विभागीय चौकशीच्या आरोपाच्या निष्कर्षाशी संबंधित असेल तर त्याची फोटोस्टेट प्रत त्याने मागितली तर देण्यात यावी
- (1) 'अ', 'ब' आणि 'क' (2) 'ब', 'क' आणि 'ड'
(3) 'अ', 'ब' आणि 'ड' (4) वरीलपैकी सर्व

State which of the following sentence/sentences is/are correct ?

- a. In case of a proposed departmental enquiry a copy of a preliminary enquiry report shall be given to the Govt. employee, if it is mentioned in the charge sheet.
- b. In case of a proposed departmental enquiry, a copy of First Information Report (F.I.R.) shall be given to the Govt. employee, if it is demanded by him.
- c. In case of a proposed departmental enquiry, the file regarding that enquiry shall be given to the Govt. employee, if it is demanded by him.
- d. In case of a proposed departmental enquiry, a photo copy of manuscript evidence related to the conclusion of charges of his signature, shall be given to the Govt. employee, if it is demanded by him.
- (1) 'a', 'b' and 'c' (2) 'b', 'c' and 'd'
(3) 'a', 'b' and 'd' (4) all of the above

14. खालीलपैकी कोणते विधान /कोणती विधाने बरोबर आहे ?

- अ. शासकीय कर्मचाऱ्याची बदली तो कार्यरत असलेल्या जिल्ह्याच्या लगतच्या जिल्ह्यात झाल्यास त्याला प्रवासासाठी एक दिवस पदग्रहण अवधी मिळतो
- ब. शासकीय कर्मचाऱ्याची बदली तो कार्यरत असलेल्या जिल्ह्या हद्दीच्या लगत नसलेल्या जिल्ह्यात झाल्यास, त्याला प्रवासासाठी दोन दिवस पदग्रहण अवधी मिळतो
- क. शासकीय कर्मचारी भारताबाहेरील 180 दिवसांपेक्षा जास्त कालावधीची रजा उपभोगून परत आल्यावर भारतात प्रथम उतरलेले विमानतळ महाराष्ट्र राज्याबाहेर असल्यास, त्याला मुख्यालयात येण्यासाठी तीन दिवस पदग्रहण अवधी मिळतो
- (1) फक्त 'अ' आणि 'ब' (2) फक्त 'ब' आणि 'क'
(3) फक्त 'अ' आणि 'क' (4) वरीलपैकी सर्व

Which of the following statement /statements is /are correct ?

- a. A transit period of one day is admissible to a Govt. employee who is transferred to the district adjacent to his presently working district
- b. A transit period of two days is admissible to a Govt. employee who is transferred to the district which is not adjacent to his presently working district
- c. A transit period of three days is admissible to a Govt. employee, who after enjoying a leave of more than 180 days outside India, arrives in India at an airport which is outside the Maharashtra State
- (1) Only 'a' and 'b' (2) Only 'b' and 'c'
(3) Only 'a' and 'c' (4) All of the above

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

A

15. महाराष्ट्र नागरी सेवा (वेतन) नियम 1981 च्या नियम 3 अन्वये अर्थविवरण करण्याचा अधिकार कोणास प्राप्त झाला आहे ?

- (1) प्रादेशिक अधिकारी (2) विभाग प्रमुख
(3) शासन (4) वरीलपैकी कोणालाही नाही

Who will be the authority for the explanation of Rules under Rule No. 3 of Maharashtra Civil Services (Payment) Rules 1981 ?

- (1) Regional Officer (2) Head of the Department
(3) Government (4) None of the above

16. खालीलपैकी कोणते विधान /कोणती विधाने बरोबर आहेत ?

- अ. शिस्तभंगविषयक प्राधिकारी म्हणून राज्यपाल कोणत्याही गटातील शासकीय कर्मचाऱ्याला कोणतीही शिक्षा करू शकतात
ब. शिस्तभंगविषयक प्राधिकारी म्हणून विभाग प्रमुख व प्रादेशिक विभाग प्रमुख त्यांच्या अखत्यारितील गट 'ब' च्या शासकीय कर्मचाऱ्याला कोणतीही शिक्षा करू शकतात.
क. शिस्तभंगविषयक प्राधिकारी म्हणून विभागीय आयुक्त, महाराष्ट्र रोजगार हमी योजनेखाली काम करणाऱ्या गट 'क' आणि गट 'ड' च्या शासकीय कर्मचाऱ्याला कोणतीही शिक्षा करू शकतात
- (1) फक्त 'अ' (2) फक्त 'अ' आणि 'ब'
(3) फक्त 'अ' आणि 'क' (4) वरीलपैकी सर्व

Which of the following statement /statements is /are correct ?

- a. As a disciplinary authority, Governor can impose any kind of penalty on a Govt. employees from any Group of service
b. As a disciplinary authority, Head of the Department and Regional Head of the Department can impose any kind of penalty on the Govt. employees from Group 'B' working under its purview
c. As a disciplinary authority, Divisional Commissioner can impose any kind of penalty on the Group 'C' and Group 'D' employee working under Maharashtra Employment Guarantee Scheme
- (1) Only 'a' (2) Only 'a' and 'b'
(3) Only 'a' and 'c' (4) All of the above

17. सेवानिवृत्त झालेल्या शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या खालील जमा असलेल्या कमाल किती अर्जित रजेचे रोखीकरण अनुज्ञेय आहे ?

- (1) 180 दिवस (2) 240 दिवस (3) 300 दिवस (4) 315 दिवस

How many maximum earned leaves at the credit of a retired Govt. employees are entitled to be encashed at the time of retirement ?

- (1) 180 days (2) 240 days (3) 300 days (4) 315 days

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

18. मुंबई नागरी सेवा नियम, 1959 नुसार बदली प्रवास बांधाबांध भत्त्यासंदर्भात पुढीलपैकी कोणता/कोणते पर्याय योग्य आहेत ?

- अ. शासकीय कर्मचाऱ्याने बदलीनंतर खाजगी/भाड्याच्या वाहनाने प्रवास केल्यास प्रवासभत्ता अनुज्ञेय नाही
 ब. नियमानुसार संयुक्त बदली अनुदान मिळते
 क. सेवानिवृत्त शासकीय कर्मचारी व त्याचे कुटुंबिय यांना बदली प्रवास भत्ता व बांधाबांध भत्ता अनुज्ञेय आहे
 ड. दोन्ही ठिकाणे रेल्वेने जोडली असतील तर खाजगी वाहतुकीचा प्रवास भत्ता अनुज्ञेय नाही

- (1) फक्त अ, ब (2) फक्त ब, क (3) फक्त क, ड (4) फक्त अ, ड

According to Mumbai Civil Service Rules, 1959 which of the following options are correct regarding transfer grant and packing allowance ?

- a. This allowance is not admissible when a Govt. servant travels by a private/rented vehicle
 b. Composite transfer grant is admissible as per the Rules
 c. Transfer grant and packing allowance is admissible to a retired Govt. employee and his family member
 d. Private transport is not admissible when both the places are connected with Railways

- (1) a, b only (2) b, c only (3) c, d only (4) a, d only

19. कोणताही पक्ष राजकीय आहे किंवा कसे यावरील अंतिम निर्णय कोणाचा असेल ?

- (1) शासन (2) नियुक्ती प्राधिकारी
 (3) शिस्तभंगविषयक प्राधिकारी (4) यापैकी नाही

Who will finally decide whether any party is a political party or not ?

- (1) Government (2) Appointing Authority
 (3) Disciplinary Authority (4) None of above

20. निलंबनाधिन असलेल्या शासकीय कर्मचाऱ्याच्या निर्वाह भत्त्यामधून खालीलपैकी कोणत्या रकमा वसूल केला जातात ?

- अ. आयकर
 ब. अनुज्ञप्ती शुल्क
 क. शासनाकडून घेतलेल्या कर्जाची परतफेड
 ड. न्यायालयीन जप्तीसंदर्भातील देय रकमा

- (1) 'अ' आणि 'ब' (2) 'अ' आणि 'क' (3) 'अ', 'ब' आणि 'क' (4) 'अ', 'क' आणि 'ड'

Which of the following amounts are recovered from the subsistence allowance of a suspended Govt. employee ?

- a. Income Tax
 b. License Fee
 c. Recovery of the Govt. loans
 d. Amounts related to the seizure order of courts

- (1) 'a' and 'b' (2) 'a' and 'c' (3) 'a', 'b' and 'c' (4) 'a', 'c' and 'd'

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

P.T.O.

21. शिस्तभंग विषयक प्राधिकारी म. ना. से. (शिस्त व अपील) नियम, 1979 च्या नियम 10 अन्वये सुरु केलेल्या विभागीय चौकशी प्रकरणी अपचारी कर्मचाऱ्यास खालीलपैकी कोणती शिक्षा देवू शकत नाही ?

- (1) बढती रोखून ठेवणे
- (2) आर्थिक स्वरूपाच्या हानीची संपूर्ण रक्कम किंवा काही भाग संबंधिताच्या वेतनातून वसूल करणे
- (3) सक्तीची सेवा निवृत्ती
- (4) वेतनवाढी रोखून ठेवणे

Which of the following penalty can not be imposed on delinquent Govt. servant against whom, departmental inquiry has been conducted as per Rule 10 of MCSR (Discipline and Appeal) Rules, 1979, by disciplinary authority ?

- (1) to withheld promotion
- (2) to recover full or part amount of Govt. loss from the salary of delinquent servant
- (3) compulsory retirement
- (4) to withheld annual increment

22. जबर शिक्षा या मध्ये खालीलपैकी कोणती शिक्षा मोडते ?

अ. पदावनत करणे	ब. सक्तीची सेवानिवृत्ती
क. बढतर्फे करणे	ड. सेवेतून काढून टाकणे
- (1) फक्त क (2) फक्त 'क' व 'ड' (3) फक्त ब, क, ड (4) वरीलपैकी सर्व

Which of the following is a major punishment ?

a. Reversion	b. Compulsory Retirement
c. Dismissal	d. Removal from service
- (1) only c (2) c and d only (3) b, c, d only (4) all of above

23. मुंबई नागरी सेवा नियम, 1959 अन्वये विमान प्रवासासंदर्भात पुढीलपैकी काय योग्य आहे ?

- अ. सचिवापेक्षा कमी-दर्जाच्या अधिकाऱ्यांना विमान प्रवास अनुज्ञेय नाही
  - ब. मुख्यमंत्री व उपमुख्यमंत्री यांच्या खाजगी सचिव यांना पूर्वपरवानगीशिवाय विमान प्रवास अनुज्ञेय आहे
  - क. मंत्री यांच्या खाजगी सचिवांना विमान प्रवास अनुज्ञेय नाही
  - ड. राज्यमंत्री यांच्या खाजगी सचिवांना विमान प्रवास अनुज्ञेय नाही
- (1) फक्त 'अ' व 'ब' (2) फक्त 'अ', 'ब' व 'ड'
- (3) फक्त 'अ', 'क' व 'ड' (4) वरीलपैकी सर्व

Which of the following options are correct about Air Travel as per Bombay Civil Services Rule, 1959 ?

- a. Air travel is not admissible to officers below the rank of secretary
  - b. Air travel is admissible to private secretaries of Chief Minister and Deputy Chief Minister without prior permission of authority
  - c. Air travel is not admissible to private secretaries of the ministers
  - d. Air travel is not admissible to private secretaries of the State Ministers
- (1) a, b only (2) a, b, d only
- (3) a, c, d only (4) all of above

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

24. शासकीय कर्मचाऱ्याला तो कार्यरत असलेल्या पदाच्या समयश्रेणीतील वेतनवाढीसाठी खालीलपैकी कोण-कोणते कालावधी हिशोबात धरले जातात ?

- अ. सदर पदावर व्यतीत केलेला संपूर्ण कर्तव्य कालावधी
- ब. अर्जित रजा
- क. प्रशिक्षणासाठी व्यतीत केलेला कालावधी
- ड. वैद्यकीय कारणाव्यतिरिक्त अन्य कारणासाठी घेतलेली असाधारण रजा

(1) 'अ' आणि 'क' (2) 'अ', 'ब' आणि 'क'

(3) 'अ', 'क' आणि 'ड' (4) वरीलपैकी सर्व

Which of the following service periods are counted for time-bound increment of a Govt. employee working on a post ?

- a. A complete service period spent on that post
- b. Earn Leave
- c. A period spent on training
- d. An extra ordinary leave other than medical reasons

(1) 'a' and 'c' (2) 'a', 'b' and 'c'

(3) 'a', 'c' and 'd' (4) all of the above

25. शासकीय कर्मचाऱ्यास निवृत्तीवेतनाचे अंशराशीकरण कधी करता येणार नाही ?

- (1) सेवेत असताना सुरु झालेली विभागीय चौकशी सेवानिवृत्तीनंतरही प्रलंबित असेल तर
- (2) सेवेत असताना सुरु झालेली न्यायिक चौकशी सेवानिवृत्तीनंतरही प्रलंबित असेल तर
- (3) 1 व 2 चूक
- (4) 1 व 2 बरोबर

When will be a Government Servant not permitted commutation of pension ?

- (1) Departmental enquiry proceedings which have been instituted before the date of Government Servants retirement and such proceeding is pending after his retirement
- (2) Judicial proceeding have been instituted before the date of Government Servants retirement and such proceeding is pending after his retirement
- (3) 1 and 2 are wrong
- (4) 1 and 2 are right

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

P.T.O.

26. बालकांचा मोफत व सक्तीच्या शिक्षणाचा अधिकार अधिनियम, 2009 अन्वये, शहरी भागात नवीन प्राथमिक शाळा सुरु करण्यासाठी स्थानिक प्राधिकरणाची जबाबदारी पुढीलप्रमाणे कोणती ?
- (1) 1 कि.मी. परिसरात शाळा नसल्यास शाळा सुरु करणे
  - (2) लोकसंखेची घनता विचारात घेऊन अशा क्षेत्रात अंतराची अट विचारात न घेता नवीन प्राथमिक शाळा सुरु करता येईल
  - (3) 3 कि.मी. परिसरात शाळा नसल्यास शाळा सुरु करणे
  - (4) वरीलप्रमाणे सर्व

As per Right of Children to Free and Compulsory Education Act, 2009, the responsibility of Local Body to establish new primary school in urban area is

- (1) Open a school within 1 km area where the school is not in existence
- (2) May establish a new primary school considering the population density of particular area irrespective of distance
- (3) Open a school within 3 km area where the school is not in existence
- (4) All of above

27. महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समिती अधिनियम, 1961 कलम 56 अन्वये प्रत्येक गटासाठी

- (1) एक जिल्हा परिषद आहे
- (2) एक पंचायत समिती आहे
- (3) एक ग्रामपंचायत आहे
- (4) एक नगर पंचायत आहे

As per Section 56 of the Maharashtra Zilla Parishads and Panchayat Samitis Act, 1961, for every block

- (1) There shall be one Zilla Parishad
- (2) There shall be one Panchayat Samiti
- (3) There shall be one Gram Panchayat
- (4) There shall be one Nagar Panchayat

28. जिल्हा परिषदेच्या शिक्षण समितीमध्ये जिल्हा परिषदेचे किती सदस्य असतात ?

- (1) 6 सदस्य
- (2) 7 सदस्य
- (3) 8 सदस्य
- (4) 9 सदस्य

What is the number of Zilla Parishad members in Education Committee of Zilla Parishad ?

- (1) 6 member
- (2) 7 member
- (3) 8 member
- (4) 9 member

29. महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समिती अधिनियम, 1961 अन्वये खाजगी माध्यमिक शाळांच्या बाबतीत जिल्हा परिषदेची जबाबदारी कोणती ?

- (1) मान्यतेच्या सर्वसाधारण शर्ती नेमून देणे
- (2) माध्यमिक शाळांचे उच्च माध्यमिक शाळांत रूपांतरण करण्यासाठी परवानगी देणे
- (3) अनुदाने व कर्जे याबाबत केवळ शिफारस करणे
- (4) वरील सर्व

In case of private secondary schools which is the responsibility of Zilla Parishad, as per the Maharashtra Zilla Parishads and Panchayat Samitis Act, 1961 ?

- (1) Laying down the general conditions for recognition
- (2) Permission for conversion high schools into higher secondary schools
- (3) Only recommending for grants and loans
- (4) All of above

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

30. महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समिती अधिनियम, 1961 अन्वये सर्व पिठासीन अधिकाऱ्यांची अधिकारपदे एकत्रच रिकामी झाली तर जिल्हा परिषदेचे कामकाज सुरु ठेवण्याचे व त्यासाठी अधिकाऱ्यांना प्राधिकृत करण्याचे अंतीम अधिकार कोणाचे आहेत ?

- (1) जिल्हाधिकारी (2) विभागीय आयुक्त
(3) राज्य शासन (4) मुख्य कार्यकारी अधिकारी

As per Maharashtra Zilla Parishads and Panchayat Samiti Act, 1961 when offices of all presiding officers are vacant simultaneously then to exercise all the powers and to perform all the duties of Zilla Parishad who is finally authorised in that behalf ?

- (1) District Collector (2) Divisional Commissioner
(3) State Government (4) Chief Executive Officer

31. महाराष्ट्र स्वयं-अर्थसहाय्यित शाळा (स्थापना व विनियम) अधिनियम, 2012 अन्वये स्वयं-अर्थसहाय्यित तत्वावर परवानगी दिलेल्या शाळेची मान्यता काढून घेण्याची तरतूद खालीलपैकी कोणत्या नियमात आहे ?

- (1) नियम 10 (2) नियम 12 (3) नियम 14 (4) नियम 16

As per Maharashtra Self-financed Schools (Establishment and Regulation) Act, 2012 which Rule provide to withdraw the permission of self financed school, given by the government ?

- (1) Rule 10 (2) Rule 12 (3) Rule 14 (4) Rule 16

32. शासन निर्णय दि. 14 जुलै 2017 नुसार स्वयं अर्थसहाय्यित शाळांसाठी प्राप्त झालेल्या अर्जांची प्रस्तावांची छाननी करण्याकरिता राज्यस्तरावर कोणाच्या अध्यक्षतेखाली छाननी समिती गठीत केली आहे ?

- (1) शिक्षण संचालक (प्राथमिक) (2) शिक्षण संचालक (माध्यमिक)
(3) आयुक्त (शिक्षण) (4) संचालक (विद्या परिषद)

As per the government the resolution dt. 14th July 2017, who is the Chairperson of the State Level Scrutiny Committee for scrutinizing the applications/proposals received for self financed school ?

- (1) Director of Education (Primary) (2) Director of Education (Secondary)
(3) Commissioner (Education) (4) Director (Vidya Parishad)

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

P.T.O.

33. महाराष्ट्र स्वयं-अर्थसहाय्यित शाळा (स्थापना व विनियम) अधिनियम, 2012 अन्वये पुढीलपैकी कोणते विधान योग्य आहे ?

- शासनाने ज्या शैक्षणिक वर्षात परवानगी दिली त्याच शैक्षणिक वर्षात शाळा सुरु करणे आवश्यक आहे.
- शासनाची परवानगी मिळाल्यापासून तीन वर्षात शाळा सुरु करणे आवश्यक आहे.
- शासनाची परवानगी मिळाल्यापासून अठरा महिन्यांचे आत शाळा सुरु करणे आवश्यक आहे.
- शासनाची परवानगी मिळाल्यापासून पाच वर्षात शाळा सुरु करणे आवश्यक आहे.

वरीलपैकी कोणती विधाने योग्य आहेत ?

- (1) 'अ' व 'ब'   (2) 'क' व 'ड'   (3) 'अ' व 'ड'   (4) 'अ' व 'क'

As per Maharashtra Self-financed Schools (Establishment and Regulation) Act, 2012. Which of the following statements are correct ?

- The school shall start in the same academic year in which the government accorded permission.
- The school shall start within three years from the permission accorded by the government.
- The school shall start within eighteen months from the permission accorded by the government.
- The school shall start within five years from the permission accorded by the government.

Which of the above statements are correct ?

- (1) 'a' and 'b'   (2) 'c' and 'd'   (3) 'a' and 'd'   (4) 'a' and 'c'

34. महाराष्ट्र शैक्षणिक संस्था (शुल्क विनियमन) अधिनियम, 2011 अन्वये विभागीय शुल्क नियामक समितीमध्ये कोणाचा समावेश नाही ?

- महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळाचा विभागीय सचिव
- सनदी लेखापाल किंवा व्यय व कामे लेखापाल
- विभागीय शिक्षण उप संचालक
- एक सेवानिवृत्त जिल्हा न्यायाधीश

As per Maharashtra Educational Institute (Regulation of Fee) Act, 2011 who is not the member of Divisional Fee Regulatory Committee ?

- Divisional Secretary of Maharashtra State Secondary and Higher Secondary Board
- Chartered Accountant or Cost and Work Accountant
- Regional Deputy Director of Education
- One Retired District Judge

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

35. महाराष्ट्र शैक्षणिक संस्था (कॅपिटेशन फी घेण्यास प्रतिबंध) अधिनियम 1987 च्या तरतुदीचे किंवा त्या अन्वये तयार करण्यात आलेल्या नियमाचे उल्लंघन करणाऱ्या व्यक्तिस कोणत्या शिक्षेची तरतूद करण्यात आली आहे ?

- (1) 5 वर्षे मुदतीचा कारावास व रुपये पाच हजार द्रव्य दंड
- (2) 10 वर्षे मुदतीचा कारावास व रुपये दहा हजार द्रव्य दंड
- (3) 1 ते 3 वर्षे मुदतीचा कारावास व रुपये पाच हजार द्रव्य दंड
- (4) 7 वर्षे मुदतीचा कारावास व रुपये सात हजार द्रव्य दंड

What is the provision of punishment if a person violets The Maharashtra Educational Institutions (Prohibition of Capitation Fee) Act, 1987 ?

- (1) Imprisonment for Five years and Rs. Five thousand penalty
- (2) Imprisonment for Ten years and Rs. Ten thousand penalty
- (3) Imprisonment for 1 to 3 years and Rs. Five thousand penalty
- (4) Imprisonment for Seven years and Rs. Seven thousand penalty

36. बालकांचा मोफत व सक्तीच्या शिक्षणाचा हक्क नियम, 2011 अन्वये विशेष गरजा असलेल्या बालकांसाठी कोणती उच्च वयोमर्यादा आहे ?

- (1) सहा वर्षे
- (2) चौदा वर्षे
- (3) अठरा वर्षे
- (4) एकवीस वर्षे

As per the Right of Children to Free and Compulsory Education Rule, 2011. What is the upper age limit for the children with special need ?

- (1) Six years
- (2) Fourteen years
- (3) Eighteen years
- (4) Twenty one years

37. बालकांच्या मोफत व सक्तीच्या शिक्षणाचा हक्क नियम, 2011 अन्वये इयता पहिली ते पाचवी यामध्ये शिकणाऱ्या बालकांबाबत किमान किती बालके उपलब्ध असेल तेथे शाळा सुरू केली जाईल ?

- (1) किमान दहा बालके
- (2) किमान बीस बालके
- (3) किमान तीस बालके
- (4) बालकांच्या किमान संखेची अट नाही

As per the Right of Children to Free and Compulsory Education Rule, 2011. What is the criteria of minimum number of children to open school from std. I to V ?

- (1) Minimum Ten Children
- (2) Minimum Twenty Children
- (3) Minimum Thirty Children
- (4) No criteria of minimum number of children

38. प्राथमिक शिक्षकाकरीता (इ. 1 ली ते 8 वी) किमान शैक्षणिक व व्यावसायिक अर्हता निश्चित करण्यासाठी खालीलपैकी कोणती संस्था सक्षम आहे ?

- (1) एन्.सी.ई.आर.टी.
- (2) एम्.पी.एस्.पी.
- (3) एन्.सी.टी.ई.
- (4) मिपा

Which of the following body or organisation is competent to decide minimum Academic and Professional qualification for primary teacher (std. 1st to 8th) ?

- (1) NCERT
- (2) MPSP
- (3) NCTE
- (4) MIEPA

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

P.T.O.

39. शासन निर्णय दि. 30 जून 2016 नुसार दि. 13-2-2013 नंतर राज्यातील सर्व स्थानिक स्वराज्य संस्था व खाजगी व्यवस्थापनाच्या शाळेत नियुक्त झालेल्या प्राथमिक शिक्षकांपैकी शिक्षक पात्रता परीक्षा (TET) 3 संधीत उत्तीर्ण न झाल्यास काय कराल ?

- (1) त्यांची सेवा समाप्त करण्यात येईल
- (2) त्यांची सेवा अखंड ठेवणेत येईल
- (3) त्यांना परीक्षा उत्तीर्ण होण्यास मुदतवाढ दिली जाईल
- (4) त्यांना परीक्षा उत्तीर्ण होई पर्यंत सेवेत ठेवणेत येईल

What action will be taken against primary teachers appointed after dated 13-2-2013 who does not clear Teacher Entrance Test (TET) in 3 chances in all local bodies and private management schools in the State, as per Government Resolution dated 30th June 2016 ?

- (1) His service will be terminated
- (2) His service should be continued
- (3) The period will be extended to clear the examination
- (4) He will be continue in service till he clear the examination

40. विना अनुदानित शाळा वगळून अन्य सर्व शाळांमध्ये बालकांचा मोफत व सक्तीच्या शिक्षणाचा हक्क अधिनियम, 2009 मधील कलम 21 नुसार कोणती समिती स्थापना करण्याचे निर्देश आहेत ?

- (1) माता-पालक संघ
- (2) पालक शिक्षक संघ
- (3) शाळा सुधार समिती
- (4) शाळा व्यवस्थापन समिती

As per Section 21, of the Right of Children to Free and Compulsory Education Act, 2009, which Committee should be established in the schools other than unaided schools ?

- (1) Mother-Parent Association
- (2) Parent – Teacher Association
- (3) School Improvement Committee
- (4) School Management Committee

41. राज्यातील मान्यताप्राप्त खाजगी माध्यमिक शाळेतील शिक्षक कर्मचाऱ्यांची वेतनदेयके खालीलपैकी कोणत्या संगणकीय प्रणाली मार्फत तयार करण्यात येतात ?

- (1) सेवार्थ
- (2) शालार्थ
- (3) पवित्र
- (4) यू-डायस

Which is the computerised system to prepare salary bills of teachers of recognised private secondary schools in the State ?

- (1) SEWARTH
- (2) SHALARTH
- (3) PAVITRA
- (4) U-DISE

42. सरल प्रणालीचा गैरवापर केल्यास कोणत्या कायद्यातील तरतूदीनुसार संबंधीत व्यक्तित्व कारवाई होईल ?

- (1) माध्यमिक शालांत संहिता, 1986
- (2) मुंबई प्राथमिक शिक्षण अधिनियम, 1947
- (3) शिक्षणाचा हक्क अधिनियम, 2009
- (4) माहिती व तंत्रज्ञान अधिनियम, 2000

By which Act concerned person can be punished if misused 'SARAL' system ?

- (1) Secondary School Code 1986
- (2) The Bombay Primary Edu. Act, 1947
- (3) Right to Education Act, 2009
- (4) Information Technology Act, 2000

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

43. शालेय शिक्षण विभागाचे पुढीलपैकी अधिकृत संकेतस्थळ कोणते ?

- (1) www.education.maharashtra.gov.in
- (2) www.childeducation.maharashtra.gov.in
- (3) www.staffdatabase.maharashtra.gov.in
- (4) www.studentdatabase.maharashtra.gov.in

Which of the following is an authentic website of school education department ?

- (1) www.education.maharashtra.gov.in
- (2) www.childeducation.maharashtra.gov.in
- (3) www.staffdatabase.maharashtra.gov.in
- (4) www.studentdatabase.maharashtra.gov.in

44. विभागातील ज्या वर्ग-4 कर्मचाऱ्यांचे सेवापट ठेवले जात नाहीत त्यांची वेतन देयके व पावत्यांचे अभिलेख नष्ट करण्याविषयीचे आदेश किमान किती कालावधीनंतर विभाग प्रमुख देऊ शकतात ?

- (1) 25 वर्षे
- (2) 35 वर्षे
- (3) 45 वर्षे
- (4) 55 वर्षे

After how much period, the head of the department can issue a order for deleting payrolls and receipts of class 4 employees, whose service-record is not kept in department ?

- (1) 25 Yrs.
- (2) 35 Yrs.
- (3) 45 Yrs.
- (4) 55 Yrs.

45. एक्सेल 2007 मध्ये गणिती सूत्रांना _____ म्हणतात.

- (1) लेबल्स
- (2) नंबर्स
- (3) डेट्स
- (4) फार्मुलाज

In Excel 2007 the mathematical formulas is called as

- (1) Labels
- (2) Numbers
- (3) Dates
- (4) Formulas

46. पुढीलपैकी कोणती शिष्यवृत्ती योजना शालेय शिक्षण विभागाकडून राबविण्यात येते ?

- (1) ग्रामीण भागातील हुशार (प्रज्ञावान) विद्यार्थ्यांसाठी राष्ट्रीय शिष्यवृत्ती योजना
- (2) संस्कृत शिक्षण-माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शाळांना भारत सरकारच्या शिष्यवृत्त्या
- (3) राष्ट्रीय भारतीय सैनिक महाविद्यालय, डेहराडून येथील सरकारी शिष्यवृत्त्या
- (4) वरील सर्व

Which of the following scholarship are in operation by School Education Department ?

- (1) Government open merit scholarship for bright and deserving students in Rural Area
- (2) Sanskrit Education-Government of India scholarship in Secondary and Higher Secondary Schools
- (3) Rashtriya Indian Military College of Deharadun Scholarship
- (4) All of the above

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

P.T.O.

47. एखादा शिक्षक शाळेत अनियमित येत असेल तर केंद्रप्रमुख कोणती कारवाई करेल ?

- (1) शिक्षकाची त्वरित बदली केली जाईल
- (2) शिक्षकाची वेतन वाढ रोखेल
- (3) प्राथमिक चौकशी करून वरिष्ठांकडे कारवाईसाठी शिफारस केली जाईल
- (4) त्याचे निलंबन केले जाईल

What action will be taken by Centre Head if the teacher is irregular in the school ?

- (1) The teacher will be transferred immediately
- (2) Salary increment of teacher will be stopped
- (3) Will be recommended to the seniors for action after conducting primary enquiry
- (4) He will be suspended

48. मुलींना मोफत एस.टी. पास देण्याची योजना कोणती ?

- (1) सावित्रीबाई फुले योजना
- (2) राजमाता जिजाऊ योजना
- (3) अहिल्याबाई होळकर योजना
- (4) राणी लक्ष्मीबाई योजना

Which of the following Scheme provides free S.T. Pass for Girls ?

- (1) Savitribai Phule Scheme
- (2) Rajmata Jijau Scheme
- (3) Ahilyabai Holkar Scheme
- (4) Rani Laxmibai Scheme

49. राष्ट्रीय माध्यमिक शिक्षा अभियान ही योजना सद्या पुढीलपैकी कोणत्या शाळांना लागू आहे ?

- (1) राज्यातील सर्व व्यवस्थापनाच्या माध्यमिक शाळा
- (2) राज्यातील सर्व व्यवस्थापनाच्या प्राथमिक शाळा
- (3) राज्यातील शासनाच्या व स्थानिक स्वराज्य संस्थेच्या सर्व शाळा
- (4) राज्यातील स्थानिक स्वराज्य संस्थेच्या व राज्य शासनाच्या माध्यमिक शाळा

Rashtriya Madhyamik Shiksha Abhiyan is related with which schools ?

- (1) All secondary schools of all management in the State
- (2) All primary schools of all management in the State
- (3) All schools of State Government and local bodies in the State
- (4) All secondary schools of State Government and Local Bodies in the State

50. राष्ट्रीय माध्यमिक शिक्षा अभियानांतर्गत जिल्हा समितीचे पदसिद्ध सचिव पुढीलपैकी कोण ?

- (1) शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक)
- (2) उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी
- (3) मुख्य कार्यकारी अधिकारी
- (4) विषय समितीचे सभापती

Who is Ex-officio Secretary of District Committee of Rashtriya Madhyamik Shiksha Abhiyan ?

- (1) Education Officer (Secondary)
- (2) Deputy Chief Executive Officer
- (3) Chief Executive Officer
- (4) Chairman of Subject Committee

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

51. आंतरराष्ट्रीय स्तराच्या शिक्षणासाठी राज्यामध्ये कोणत्या ठिकाणी विशेष कक्ष निर्माण करण्यात आला आहे ?

- (1) महाराष्ट्र प्राथमिक शिक्षण परिषद, मुंबई
- (2) आयुक्त, शिक्षण कार्यालय, पुणे
- (3) महाराष्ट्र विद्या प्राधिकरण, पुणे
- (4) महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ, पुणे

In the State where is the special cell opened for International Level Education ?

- (1) Maharashtra Prathmik Shikshan Parishad, Mumbai
- (2) Commissioner, Education Office, Pune
- (3) Maharashtra Academic Authority, Pune
- (4) Maharashtra State Secondary and Higher Secondary Board, Pune

52. इयत्ता 9 वी मध्ये अनुत्तीर्ण होणाऱ्या विद्यार्थ्यांचे प्रमाण कमी करण्यासाठी शासन निर्णय दिनांक 31-12-2016 अन्वये कोणती शिक्षण पद्धती वापरणे अपेक्षित आहे ?

- (1) जलदगतीने शिक्षण पद्धत
- (2) प्रायोगिक पद्धत
- (3) संवाद पद्धत
- (4) प्रश्नावली पद्धत

As per Government Resolution dated 31-12-2016 which method is expected to be used to reduce the percentage of failure students studing in Standard 9 ?

- (1) Accelerated Learning Method
- (2) Experimental Method
- (3) Discussion Method
- (4) Questionnaire Method

53. कोणत्या अधिसूचनेद्वारे राष्ट्रीय शिक्षक शिक्षण परिषदेने बी. एड. अभ्यासक्रम एक वर्षा ऐवजी दोन वर्षाचा केला आहे ?

- (1) 7 सप्टेंबर 2005
- (2) 1 जानेवारी 2012
- (3) 1 डिसेंबर 2014
- (4) 10 डिसेंबर 2015

By which notification the National Council for Teacher Education (NCTE) has regulated the curriculum of B.Ed. from one year to two years ?

- (1) 7 September 2005
- (2) 1 January 2012
- (3) 1 December 2014
- (4) 10 December 2015

54. शासन निर्णय दि. 29 एप्रिल 2011 अन्वये इयत्ता पहिली ते पाचवीच्या वर्गासाठी शैक्षणिक वर्षात किमान किती घड्याळी तास अध्यापन करणे आवश्यक आहे ?

- (1) 600 घड्याळी तास
- (2) 800 घड्याळी तास
- (3) 1000 घड्याळी तास
- (4) 1200 घड्याळी तास

For the academic year minimum clock hours of teaching required for std. first to fifth, as per Government Resolution dt. 29 April 2011 is

- (1) 600 clock hours
- (2) 800 clock hours
- (3) 1000 clock hours
- (4) 1200 clock hours

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

P.T.O.

55. संगणकात इंटरनेटसाठी FTP हे लघुरूप कशाचे आहे ?

- (1) फर्स्ट टेलिफोन प्रोटोकॉल (2) फर्स्ट ट्रान्सफर प्रोटोकॉल
(3) फाईल ट्रान्सफर प्रोटोकॉल (4) फर्दर ट्रान्सफर प्रोटोकॉल

What is the full form of FTP in computer for internet ?

- (1) First Telephone Protocol (2) First Transfer Protocol
(3) File Transfer Protocol (4) Further Transfer Protocol

56. महाराष्ट्र खाजगी शाळेतील कर्मचारी (सेवेच्या शर्ती) विनियम अधिनियम, 1977 मधील कलम 15 अन्वये कोणती अपिले शालेय न्यायाधिकरणाकडे हस्तांतरित केली जातात ?

- (1) गट शिक्षणाधिकाऱ्याकडील सर्व प्रलंबित अपिले
(2) शिक्षण अधिकाऱ्याकडील सर्व प्रलंबित अपिले
(3) संचालक व त्याचे अधिकाऱ्यांकडील सर्व प्रलंबित अपिले
(4) संचालक व त्याचे अधीनस्त अधिकाऱ्यांकडील कलम 9 मधील बाबींशी निगडित प्रलंबित अपिले

As per Section 15 of the Maharashtra Employee of Private School (Conditions of Service) Regulation Act, 1977, which appeals can be transferred to school tribunal ?

- (1) All pending appeals of Block Education Officer
(2) All pending appeals of Education Officer
(3) All pending appeals of Director and his Officers
(4) All the appeals pending with Director and his Subordinate Officers specified in Section 9

57. खाजगी शाळेतील एखाद्या कर्मचार्याने राष्ट्रीय/आंतरराष्ट्रीय क्रीडा स्पर्धेत भाग घेण्यासाठी विशेष नैमित्तिक रजेची मागणी केल्यानंतर किती दिवसांपर्यंत विशेष नैमित्तिक रजा दिली जाईल ?

- (1) 30 दिवसांपर्यंत (2) 50 दिवसांपर्यंत (3) 60 दिवसांपर्यंत (4) 75 दिवसांपर्यंत

For participation at National/International level sport competition, how many days special casual leave is allowed if a private school employees applies for the same ?

- (1) upto 30 days (2) upto 50 days (3) upto 60 days (4) upto 75 days

58. महाराष्ट्र शैक्षणिक परिसंस्था (व्यवस्थापन) अधिनियम, 1976 अन्वये कोणत्याही अल्पसंख्याकडून स्थापन करण्यात आलेल्या किंवा करावयाच्या आणि प्रशासित करावयाच्या कोणत्याही शैक्षणिक परिसंस्थेस मग ती धर्मावर आधारित असो किंवा भाषेवर आधारित असो, या अधिनियमाच्या तरतूदी लागू होणार नाही. ही तरतूद अधिनियमात खालीलपैकी कोणत्या कलमामध्ये नमूद आहे ?

- (1) कलम 10 (2) कलम 11 (3) कलम 12 (4) कलम 13

As per Maharashtra Educational Institutions (Management) Act, 1976, the provisions of this Act shall not apply to any educational institutions established or to be established and administered by any minority, whether based on religion or language. This provision is mentioned in which of the following Section of the Act ?

- (1) Section 10 (2) Section 11 (3) Section 12 (4) Section 13

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

59. एखाद्या शैक्षणिक परिसंस्थेवर महाराष्ट्र शैक्षणिक परिसंस्था (व्यवस्थापन) अधिनियम, 1976 अन्वये प्रशासक म्हणून नेमणूक करणाऱ्या व्यक्तीची कोणती अर्हता असेल ?

- अ. राज्य शासन आदेशाद्वारे विनिर्दिष्ट करील अशी अर्हता असलेली व्यक्ती
ब. शैक्षणिक परिसंस्थेच्या व्यवस्थापनाचा अनुभव असलेली व्यक्ती
क. अध्यापनाचा अनुभव असलेली व्यक्ती
ड. शासन सेवातून सेवानिवृत्त झाले कोणतीही व्यक्ती वरीलपैकी कोणता पर्याय बरोबर आहे ?

- (1) 'अ' (2) 'अ' व 'ब' (3) 'क' व 'ड' (4) 'ब'

As per The Maharashtra Educational Institutions (Management) Act, 1976 what should be the qualification of an Administrator ?

- a. Qualifications as specified by the State Govt. by an order
b. Person who has experience of managing Educational Institute
c. Person having teaching experience
d. Any person retired from Government service

Which of the following is correct answer ?

- (1) 'a' (2) 'a' and 'b' (3) 'c' and 'd' (4) 'b'

60. महाराष्ट्र शैक्षणिक परिसंस्था (व्यवस्थापनाचे हस्तांतरण) अधिनियम, 1971 अन्वये 'परिसंस्था' म्हणजे

- (1) माध्यमिक शिक्षण देणारी संस्था
(2) प्राथमिक शिक्षण देण्यासाठी शिक्षकांना प्रशिक्षण देणारी संस्था
(3) पूर्व-प्राथमिक शिक्षण देण्यासाठी शिक्षकांना प्रशिक्षण देणारी संस्था
(4) वरील सर्व

As per Maharashtra Educational Institutions (Transfer of Management) Act, 1971 'Institution' means

- (1) Institution providing secondary education
(2) Institute of teacher education for primary education
(3) Institute of teacher education for pre-primary education
(4) All of above

61. प्राथमिक शिक्षणाबाबत पुढीलपैकी कोणते अधिकार जिल्हा परिषदेला नाहीत ?

- (1) पाठ्यक्रम नेमून देणे (2) शिष्यवृत्ती परीक्षा घेणे
(3) पाठ्यपुस्तके विहित करणे (4) वरील सर्व

Which are not the right of Zilla Parishad regarding Primary Education ?

- (1) Laying down of syllabus (2) Conducting scholarship examination
(3) Prescription of text-books (4) All of above

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

P.T.O.

62. प्राथमिक शिक्षणाशी संबंधित पुढीलपैकी कोणता अधिनियम निरसित करण्यात आलेला आहे ?

- (1) मुंबई शहर प्राथमिक शिक्षण अधिनियम, 1920 (मुंबई 1920 चा 15)
- (2) महाराष्ट्र प्राथमिक शिक्षण अधिनियम (मुंबई 1947 चा 61)
- (3) हैद्राबाद सक्तीचा प्राथमिक शिक्षण अधिनियम, 1952 (1952 चा हैद्राबाद 40)
- (4) वरील सर्व

Which of the following Act related to primary education repeals ?

- (1) The City of Bombay Primary Education Act, 1920 (Bom. XV of 1920)
- (2) The Maharashtra Primary Education Act, (Bom. LXI of 1947)
- (3) The Hyderabad Compulsory Primary Education Act, 1952 (Hyd. XL of 1952)
- (4) All of above

63. जिल्हा परिषद शाळेचा शालेय विकास आराखडा तयार करण्याची जबाबदारी पुढीलपैकी कोणाची ?

- (1) मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जि.प.
- (2) शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक)
- (3) गट शिक्षणाधिकारी
- (4) शाळा व्यवस्थापन समिती

Who is responsible to prepare school development plan of Zilla Parishad school ?

- (1) Chief Executive Officer, Z.P.
- (2) Education Officer (Primary)
- (3) Block Education Officer
- (4) School Management Committee

64. माध्यमिक शिक्षणाबाबत पुढीलपैकी कोणते अधिकार जिल्हा परिषदेला आहेत ?

- (1) माध्यमिक शाळांची स्थापना करणे
- (2) मान्यतेच्या सर्वसाधारण शर्ती नेमून देणे
- (3) अभ्यासक्रम विहित करणे
- (4) फी चे दर

What are the right of Zilla Parishad regarding the Secondary Education ?

- (1) Establishment of Secondary School
- (2) Laying down of general conditions for recognition
- (3) Prescription of curriculum
- (4) Rates of fees

65. जिल्हा परिषदेच्या इयत्ता 1 ते 5 च्या शाळेत 166 प्रवेशीत विद्यार्थी आहेत, तर शिक्षकांची संख्या पुढीलपैकी किती राहिल ? (RTE अनुसूचीनुसार)

- (1) 5
- (2) 6
- (3) 5+1 मुख्याध्यापक
- (4) 6+1 मुख्याध्यापक

Admitted students in Zilla Parishad school of Std. 1 - 5 is 166. What are the admissible number of teachers (As per RTE Schedule) ?

- (1) 5
- (2) 6
- (3) 5+1 Headmaster
- (4) 6+1 Headmaster

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

66. महाराष्ट्र राज माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ विनियम, 1977 अन्वये राज्य मंडळाच्या अध्यक्षाने खालीलपैकी कोणते कर्तव्य नाही ?

- अ. राज्य मंडळाच्या आणि त्याच्या इतर समित्यांच्या सर्व बैठका बोलाविणे
ब. विभागीय मंडळाच्या आणि त्याच्या समित्यांच्या सर्व बैठका बोलाविणे
क. राज्य मंडळाच्या अभ्यास मंडळांव्यतिरिक्त इतर समित्यांच्या सर्व सभांचे अध्यक्षपद स्विकारणे
ड. विभागीय मंडळाच्या आणि त्याच्या इतर समित्यांच्या सर्व सभांचे अध्यक्षपद स्विकारणे वरीलपैकी कोणते विधान योग्य आहे ?
(1) 'अ' व 'क' (2) 'ब' व 'ड' (3) 'अ' व 'ड' (4) 'अ', 'ब', 'क' व 'ड'

As per Maharashtra State Secondary and Higher Secondary Education Boards Regulation 1977, which of the following is not the duty of the Chairman State Board ?

- a. To call all meetings of State Board and its other Committees
b. To call all meetings of Divisional Board and its other Committees
c. To preside all meetings of State Board and its other Committees except Academic Council
d. To preside all meetings of Divisional Board and its other Committees

Which of the above statement is correct ?

- (1) 'a' and 'c' (2) 'b' and 'd' (3) 'a' and 'd' (4) 'a', 'b', 'c' and 'd'

67. महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ विनियम 1977, नियम 11 अन्वये खालीलपैकी कोण वित्त समितीचे पदसिद्ध सदस्य नाहीत ?

- (1) विभागीय अध्यक्ष (सर्व विभागीय मंडळे)
(2) विभागीय सहसचिव (सर्व विभागीय मंडळे)
(3) अध्यक्ष राज्य मंडळ
(4) राज्य मंडळाने नामनिर्दिष्ट केलेले तीन सदस्य

As per Rule 11 of the Maharashtra State Secondary and Higher Secondary Education Boards Regulation 1977, who is not the ex-officio member of Finance Committee ?

- (1) Divisional Chairman (All Divisional Boards)
(2) Joint Secretary (All Divisional Boards)
(3) Chairman State Board
(4) Three members nominated by State Board

68. बालकांचा मोफत व सक्तीच्या शिक्षणाचा हक्क नियम, 2011, कलम 25 नुसार, कलम 34 च्या प्रयोजनार्थ राज्य सल्लागार परिषदेचे अध्यक्ष कोण असते ?

- (1) मुख्यमंत्री (2) शालेय शिक्षण मंत्री
(3) शिक्षण राज्य मंत्री (4) सचिव शालेय शिक्षण

Who is the Chairperson of the State Advisory Council under The Right of Children to Free and Compulsory Education Rules 2011, as per Section (25), for the purpose of Section 34 ?

- (1) Chief Minister (2) Minister of Education
(3) State Minister of Education (4) Secretary, School of Education

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

P.T.O.

69. कोणत्याही बालकास शारीरिक शिक्षा करण्यास किंवा मानसिक त्रास देण्यास 'बालकांचा' मोफत व सक्तीच्या शिक्षणाचा हक्क अधिनियम, 2009 मधील कोणत्या कलमात मनाई केली आहे ?

- (1) कलम 12 (1 व 2) (2) कलम 13 (1 व 2)
 (3) कलम 14 (1 व 2) (4) कलम 17 (1 व 2)

By which Section of the Right of Children to Free and Compulsory Education Act, 2009 prohibits physical punishment and mental harassment to child ?

- (1) Section 12 (1 and 2) (2) Section 13 (1 and 2)
 (3) Section 14 (1 and 2) (4) Section 17 (1 and 2)

70. शिक्षकाची कर्तव्ये व गाऱ्हाण्यांचे निवारण करण्यासाठी बालकांचा मोफत व सक्तीच्या शिक्षणाचा हक्क अधिनियम, 2009 मध्ये कोणत्या कलमात तरतूद आहे ?

- (1) कलम 24 (2) कलम 25 (3) कलम 26 (4) कलम 27

Under which Section of the Right of Children to Free and Compulsory Education Act, 2009 there is provision regarding teachers duties and redressal of grievances ?

- (1) Section 24 (2) Section 25 (3) Section 26 (4) Section 27

71. मानव संसाधन विकास मंत्रालयाने माध्यमिक शिक्षण योजनेच्या विस्तारासाठी कोणत्या वित्त आयोगात राष्ट्रीय 'माध्यमिक शिक्षा अभियान' योजनेचा समावेश केला ?

- (1) 9 वा वित्त आयोग (2) 10 वा वित्त आयोग
 (3) 11 वा वित्त आयोग (4) 12 वा वित्त आयोग

In which Finance Commission the Human Resource Development Ministry is included 'Madhyamik Shiksha Abhiyan' Scheme for extension of Secondary Education ?

- (1) 9th Finance Commission (2) 10th Finance Commission
 (3) 11th Finance Commission (4) 12th Finance Commission

72. गाव मानव विकास समितीचे अध्यक्ष कोण ?

- (1) विस्तार अधिकारी, पंचायत (2) सरपंच
 (3) बालविकास प्रकल्प अधिकारी (4) गट विकास अधिकारी

Who is the Chairman of Village Human Development Committee ?

- (1) Extension Officer, Panchayat (2) Sarpanch
 (3) Child Development Project Officer (4) Block Development Officer

73. महाराष्ट्र मानव विकास मिशन मध्ये पुढीलपैकी कोणत्या जिल्हाचा समावेश नाही ?

- (1) परभणी (2) हिंगोली (3) कोल्हापूर (4) यवतमाळ

Which of the following district is not included in Maharashtra Human Development Mission ?

- (1) Parbhani (2) Hingoli (3) Kolhapur (4) Yavatmal

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

74. प्रगत शैक्षणिक महाराष्ट्र कार्यक्रमांतर्गत 2015 - 16 मध्ये पहिली ते आठवीतील विद्यार्थ्यांसाठी कोणत्या विषयांच्या शैक्षणिक प्रगती चाचण्या घेणे अपेक्षित होते ?

- (1) विज्ञान व गणित (2) प्रथम भाषा व गणित
(3) प्रथम भाषा व विज्ञान (4) प्रथम भाषा व द्वितीय भाषा

Under Pragat Shaikshanic Maharashtra Programme for I to VIII standard students which subjects the development tests were to be conducted in 2015 - 16 ?

- (1) Science and Mathematics (2) First Language and Mathematics
(3) First Language and Science (4) First Language and Second Language

75. कोणत्या शासन निर्णयानुसार राज्यात इयत्ता पहिली ते आठवी करीता सातत्यपूर्ण व सर्वकष मूल्यमापन पद्धती लागू केली आहे ? (प्राथमिक स्तर)

- (1) 20 ऑगस्ट 2010 (2) 23 जून 2015
(3) 4 सप्टेंबर 2016 (4) 5 जुलै 2017

In the State by which Government Resolution, for I Standard to VIII Standard, the continuous and comprehensive evaluation process is implemented (Primary Level) ?

- (1) 20 August 2010 (2) 23 June 2015
(3) 4 September 2016 (4) 5 July 2017

76. माध्यमिक शाळा संहितेनुसार शासनाने शाळेला परवानगी दिल्यानंतर पहिल्यावेळी मान्यता देण्याचे अधिकार खालीलपैकी कोणाचे आहेत ?

- अ. शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक)/शिक्षण निरीक्षक
ब. विभागीय शिक्षण उपसंचालक
क. शिक्षण संचालक (माध्यमिक व उच्च माध्यमिक)
ड. सचिव, शालेय शिक्षण विभाग
वरीलपैकी कोणते विधान बरोबर आहे ?

- (1) 'अ' (2) 'अ' व 'क' (3) 'ड' (4) 'ब'

As per secondary school code which is the competent authority to give first recognition to the school duly permitted by the government ?

- a. Education Officer (secondary)/Education Inspector
b. Regional Deputy Director
c. Director of Education (secondary and higher secondary)
d. Secretary, School Education Department

Which of the above is correct ?

- (1) 'a' (2) 'a' and 'c' (3) 'd' (4) 'b'

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

P.T.O.

77. शालेय शिक्षण विभागाचा अधिकारी शाळेला पूर्वसूचना न देता शाळेची तपासणी करण्याकरिता गेले. शालेय शिक्षण विभागातील अधिकाऱ्याची ही कृती म्हणजे
- नियमानुसार योग्य आहे
  - पूर्णतः अयोग्य आहे
  - नोटिस देऊनच शाळेची तपासणी करणे आवश्यक आहे
  - वरिष्ठ अधिकाऱ्यांच्या परवानगीशिवाय शिक्षण विभागाच्या कोणत्याही अधिकाऱ्याला शाळेची तपासणी करता येत नाही
- वरीलपैकी कोणते विधान बरोबर आहे ?
(1) 'ब' व 'ड' बरोबर	(2) 'ड' बरोबर
(3) 'अ' बरोबर	(4) 'क' बरोबर

The officer of school education department visited school for inspection without giving prior notice. This action of officer of school education department is

- Correct as per Rule
- Completely incorrect
- A prior notice shall be given before school inspection
- No officer of education department is permissible to inspect school without permission of their senior officers.

Which of the above statement is correct ?

(1) 'b' and 'd' is correct	(2) 'd' is correct
(3) 'a' is correct	(4) 'c' is correct

78. माध्यमिक शाळा संहितेनुसार नियम 97.2 मुख्यत्वे खालीलपैकी कोणत्या निकषाशी संबंधित आहे ?

- शाळेची मान्यता काढणे
- सरासरी उपस्थितीची अट शिथिल करणे
- सेवानिवृत्ती वेतन काढण्यास परवानगी देणे
- अनुदानातील कपात करणे

As per secondary school code which of the following criteria is mainly related to the Rule 97.2 ?

- Derecognition of school
- Relaxation of condition of average attendance
- To permit (draw) pensionable pay
- Deduction of grant

79. महाराष्ट्र खाजगी शाळांतील कर्मचारी (सेवेच्या शर्ती) विनियमन अधिनियम, 1977 अन्वये खाजगी शाळांतील कर्मचाऱ्यांची चौकशी करणे किंवा चौकशी करण्याबाबत आदेश देण्याचा संचालकांना अधिकार कोणत्या कलमान्वये आहे ?

(1) कलम 2(6)	(2) कलम 3(1)
(3) कलम 4 - अ	(4) कलम 2(6 अ)

As per the Maharashtra employees of Private Schools (Conditions of Service) Regulation Act, 1977 which Section allows the director to make enquiry or order to enquire against the employees of private schools ?

(1) Section 2(6)	(2) Section 3(1)
(3) Section 4 - A	(4) Section 2(6 A)

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

77. शालेय शिक्षण विभागाचा अधिकारी शाळेला पूर्वसूचना न देता शाळेची तपासणी करण्याकरिता गेले. शालेय शिक्षण विभागातील अधिकाऱ्याची ही कृती म्हणजे

- अ. नियमानुसार योग्य आहे
 ब. पूर्णतः अयोग्य आहे
 क. नोटिस देऊनच शाळेची तपासणी करणे आवश्यक आहे
 ड. वरिष्ठ अधिकाऱ्यांच्या परवानगीशिवाय शिक्षण विभागाच्या कोणत्याही अधिकाऱ्याला शाळेची तपासणी करता येत नाही
 वरीलपैकी कोणते विधान बरोबर आहे ?
- (1) 'ब' व 'ड' बरोबर
 (2) 'ड' बरोबर
 (3) 'अ' बरोबर
 (4) 'क' बरोबर

The officer of school education department visited school for inspection without giving prior notice. This action of officer of school education department is

- a. Correct as per Rule
 b. Completely incorrect
 c. A prior notice shall be given before school inspection
 d. No officer of education department is permissible to inspect school without permission of their senior officers.

Which of the above statement is correct ?

- (1) 'b' and 'd' is correct
 (2) 'd' is correct
 (3) 'a' is correct
 (4) 'c' is correct

78. माध्यमिक शाळा संहितेनुसार नियम 97.2 मुख्यत्वे खालीलपैकी कोणत्या निकषाशी संबंधित आहे ?

- (1) शाळेची मान्यता काढणे
 (2) सरासरी उपस्थितीची अट शिथिल करणे
 (3) सेवानिवृत्ती वेतन काढण्यास परवानगी देणे
 (4) अनुदानातील कपात करणे

As per secondary school code which of the following criteria is mainly related to the Rule 97.2 ?

- (1) Derecognition of school
 (2) Relaxation of condition of average attendance
 (3) To permit (draw) pensionable pay
 (4) Deduction of grant

79. महाराष्ट्र खाजगी शाळांतील कर्मचारी (सेवेच्या शर्ती) विनियमन अधिनियम, 1977 अन्वये खाजगी शाळांतील कर्मचाऱ्यांची चौकशी करणे किंवा चौकशी करण्याबाबत आदेश देण्याचा संचालकांना अधिकार कोणत्या कलमान्वये आहे ?

- (1) कलम 2(6)
 (2) कलम 3(1)
 (3) कलम 4 - अ
 (4) कलम 2(6 अ)

As per the Maharashtra employees of Private Schools (Conditions of Service) Regulation Act, 1977 which Section allows the director to make enquiry or order to enquire against the employees of private schools ?

- (1) Section 2(6)
 (2) Section 3(1)
 (3) Section 4 - A
 (4) Section 2(6 A)

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

80. महाराष्ट्र खाजगी शाळांतील कर्मचारी (सेवेच्या शर्ती) नियमावली, 1981 अन्वये प्राथमिक, माध्यमिक, उच्च माध्यमिक तसेच अध्यापक विद्यालयातील कर्मचाऱ्यांची ज्येष्ठता सूची (seniority list) खालीलपैकी कोणत्या नियमान्वये ठरविण्यात येते ?

(1) नियम 9 (2) नियम 10 (3) नियम 11 (4) नियम 12

As per Maharashtra Employees of Private Schools (Conditions of Service) Rules, 1981 which of the following rule is used to decide the seniority list of employees of primary, secondary, higher secondary schools as well as D. Ed. college employees ?

(1) Rule 9 (2) Rule 10 (3) Rule 11 (4) Rule 12

81. बालकांचा मोफत व सक्तीच्या शिक्षणाचा हक्क अधिनियम, 2009, कलम 29 अन्वये अभ्यासक्रमाची पुनर्रचना करण्याची जबाबदारी खालीलपैकी कोणाची आहे ?

(1) शिक्षण संचालक (प्राथमिक)
(2) महाराष्ट्र राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद (विद्या परिषद)
(3) आयुक्त शिक्षण
(4) शिक्षण संचालक (माध्यमिक व उच्च माध्यमिक)

Which is the Competent Academic Authority for Curriculum Development as per Section 29 of the Right of Children to Free and Compulsory Education Act, 2009 ?

(1) Director of Education (Primary)
(2) Maharashtra State Council of Education, Research and Training (Vidya Parishad)
(3) Commissioner Education
(4) Director of Education (Secondary and Higher Secondary)

82. खालीलपैकी कोण राज्य शिक्षक प्रशिक्षण मंडळाचे अध्यक्ष म्हणून काम पाहतता ?

(1) अध्यक्ष, महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ
(2) शिक्षण संचालक (प्राथमिक)
(3) अध्यक्ष, महाराष्ट्र राज्य परीक्षा परिषद
(4) संचालक, विद्या परिषद

Who is the Chairman of the State Board of Teacher Training Committee ?

(1) Chairman, State Board of Secondary and Higher Secondary Education
(2) Director of Education (Primary)
(3) Chairman, Maharashtra State Council of Education
(4) Director, Vidya Parishad

83. 'अपंग एकात्म शिक्षण योजना' महाराष्ट्रात कोणत्या वर्षी सुरू झाली ?

(1) सन 1976 (2) सन 1978 (3) सन 2001 (4) सन 2005

In which year the Scheme 'Integrated Education for Disabled' started in Maharashtra ?

(1) In 1976 (2) In 1978 (3) In 2001 (4) In 2005

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

P.T.O.

84. 'अ' माध्यमिक शाळेतील चतुर्थ श्रेणी कर्मचाऱ्याची जन्मतारीख 01.06.1958 आहे. सदर कर्मचाऱ्याचा सेवानिवृत्ती दिनांक कोणता ?

- (1) 30 जून 2018 (2) 31 मे 2018
(3) 30 जून 2016 (4) 31 मे 2016

The date of birth of class four employee of 'A' secondary school is 01.06.1958. His date of retirement is

- (1) 30 June 2018 (2) 31 May 2018
(3) 30 June 2016 (4) 31 May 2016

85. जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था/जिल्हा शैक्षणिक सातत्यपूर्ण व्यावसायिक विकास संस्थेमध्ये पुढीलपैकी कोणती शाखा कार्यरत नाही ?

- (1) सेवापूर्व व सेवांतर्गत शैक्षणिक प्रशिक्षण शाखा
(2) टास्क फोर्स व वेतन पडताळणी शाखा
(3) अभ्यासक्रम विकसन व मूल्यमापन शाखा
(4) नियोजन, व्यवस्थापन व प्रशासन शाखा

Which of the following branch is not working in District Institute of Education and training/
District Institute of Education continuous professional development ?

- (1) Preservice and Inservice Training Branch
(2) Task force and Pay Verification Branch
(3) Curriculum Development and Evaluation Branch
(4) Planning, Management and Administration Branch

86. महाराष्ट्र आकस्मिक खर्च नियम 1965 संविधानाच्या कोणत्या अनुच्छेदान्वये प्रदान केलेल्या शक्तींचा वापर करून करण्यात आलेले आहेत ?

- (1) 162 (2) 166 (3) 164 (4) 165

In exercise of the powers conferred by which Article of the Constitution of India, Maharashtra Contingency Expenditure Rules 1965 are made ?

- (1) 162 (2) 166 (3) 164 (4) 165

87. संविधानाच्या कोणत्या अनुच्छेदानुसार 'आकस्मिकता निधी' प्रस्थापित करण्यात आला आहे ?

- (1) 266 (2) 267 (3) 280 (4) 269

By which Article of the Constitution, contingency fund is established ?

- (1) 266 (2) 267 (3) 280 (4) 269

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

88. स्थायी अग्रीमाच्या बाबतीत पुढीलपैकी काय योग्य आहे ?

- अ. अग्रीमाची रक्कम सर्वसाधारणपणे अग्रीमातून करावयाच्या मासिक सरासरी आकस्मिक खर्चापेक्षा अधिक होतो कामा नये ?
- ब. विभाग प्रमुख त्यांना दुय्यम असलेल्या कार्यालयांना महालेखापालांच्या सल्ल्यानुसार स्थायी अग्रीमाचे अनुदान मंजूर करतील
- क. विभाग प्रमुखांच्या कार्यालयाकरीता फक्त सचिवालयाचे संबंधित प्रशासकिय विभागाचे स्थायी अग्रीमे मंजूर करतील
- ड. स्थायी अग्रीमाच्या मंजूरी संबंधीचे किंवा त्याची फेरपहाणी करण्यासंबंधीचे अर्ज महालेखापालामार्फत मंजूरी देणाऱ्या अधिकाऱ्याकडेच सादर करावेत
- (1) फक्त अ व ब (2) फक्त अ, ब व क (3) फक्त ब, क व ड (4) वरीलपैकी सर्व

What is correct of following regarding permanent advance ?

- a. The amount of advance should not normally more than the average monthly contingent expenditure
- b. The department head will approve the permanent advance to sub-officers as per advice of Accountant General
- c. The concerned administrative department of the secretariat will approve the permanent advance to office of Head of Department
- d. The application for inspection of permanent advance or its reinspection should be submitted to the appraiser approved by the Accountant General
- (1) Only a & b (2) Only a, b & c (3) Only b, c & d (4) All of above

89. शासकिय विभागांनी करावयाच्या कार्यालयीन खरेदीसाठीच्या कार्यपद्धतीतील तरतुदींचे पुनर्विलोकन करण्यासाठी कोणाच्या अध्यक्षतेखाली पुनर्विलोकन उच्चाधिकार समिती स्थापन केलेली आहे ?

- (1) वित्तसचिव (2) मा. मंत्री (उद्योग)
- (3) मुख्य सचिव (4) सचिव (उद्योग)

For the reviewing of the provisions in the govt. purchasing system, High Power Committee of review is established, who is the Chairman of this Committee ?

- (1) Secretary Finance (2) Hon. Minister for Industries
- (3) Chief Secretary (4) Secretary Industries

90. कोषागारातून रक्कम काढण्याविषयीचे नियम व वित्तीय औचित्याची सुत्रे मुंबई वित्तीय नियमावली, 1959 मध्ये कोणत्या नियमान्वये नमूद केली आहेत ?

- (1) नियम क्र. 27 ते 28 (2) नियम क्र. 68 ते 70
- (3) नियम क्र. 57 ते 58 (4) नियम क्र. 120 ते 123

By which Rules of Bombay Financial Rules, 1959, drawal of money from treasury and canons of financial propriety, are mentioned ?

- (1) Rule No. 27 to 28 (2) Rule No. 68 to 70
- (3) Rule No. 57 to 58 (4) Rule No. 120 to 123

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

P.T.O.

91. निविदा दस्तऐवजामध्ये खाली नमुद एका बाबीचा समावेश होत नाही ?
- (1) निविदेसाठी पूर्व अर्हतेचे निकष
  - (2) कराराच्या अटी व शर्ती
  - (3) निविदाकारांना आमंत्रण देण्यासाठी आणि सूचना देण्यासाठी पत्र
  - (4) शासनाचे आर्थिक धोरण

Tender documents does not include one of the following ?

- (1) Criteria of prequalification for bid
- (2) Terms and conditions of contract
- (3) Letter for invitation and instructions for bidders
- (4) Financial Policy of Government

92. लष्करी निवृत्तीवेतन धारकांना निवृत्तीवेतने कोणत्या अभिकरणाकडून प्रधान केली जाऊ शकतात ?

- (1) कोषागार अधिकारी
- (2) संरक्षण विभागाचे निवृत्तीवेतन प्रदान अधिकारी
- (3) अधिदान व लेखाधिकारी, मुंबई
- (4) वरीलपैकी सर्व

Which agencies can disburse the pensions of ex-servicemen ?

- (1) Treasury Officer
- (2) Pension Disbursing Officer of Defence
- (3) Pay and Accounts Officer, Mumbai
- (4) All of above

93. महाराष्ट्र कोषागार नियम, 1968 नुसार मासिक लेखे हे प्रत्येक महिन्याच्या शेवटच्या दिवशी न चुकता बंद करण्यात येतात मात्र प्रत्येक वर्षी मार्च महिन्याचे लेखे जास्तीत जास्त किती तारखेपर्यंत पूर्ण करावे लागतात ?

- (1) 2 एप्रिल
- (2) 8 एप्रिल
- (3) 7 एप्रिल
- (4) 10 एप्रिल

According to Maharashtra Treasury Rule, 1968 monthly accounts are completed on last date of every month except in the month of March, which are completed up to which date ?

- (1) 2 April
- (2) 8 April
- (3) 7 April
- (4) 10 April

94. शासकिय कार्यालयातील तिजोरी व इतर मौल्यवान वस्तु कोषागारात कोणत्या नियमाद्वारे ठेवल्या जातात ?

- (1) महाराष्ट्र कोषागार नियम, 1968 - नियम 65 व 66
- (2) मुंबई वित्तिय नियमावली, 1959 - नियम 13 व 14
- (3) मुंबई नागरीसेवा (वेतन) नियम, 1981 - नियम 13 व 14
- (4) वरीलपैकी सर्व

By which Rule the government offices kept cash chests and valuables in Treasury ?

- (1) Maharashtra Treasury Rule, 1968 - Rule 65 and 66
- (2) Bombay Financial Rules, 1959 - Rule 13 and 14
- (3) Maharashtra Civil Services (Pay) Rule 1981 - Rule 13 and 14
- (4) All of above

95. नवीन घर खरेदी करण्यासाठी शासकिय अधिकारी/कर्मचाऱ्यांना घर बांधणी अग्रिम मूळ वेतन व ग्रेड पे च्या जास्तीत जास्त किती पट मंजूर करता येते ?

- (1) 50 पट
- (2) 150 पट
- (3) 100 पट
- (4) 200 पट

To buy a new house how much house building advance can be sanctioned to Government employee/officer to his basic pay and grade pay ?

- (1) 50 times of basic and grade pay
- (2) 150 times of basic and grade pay
- (3) 100 times of basic and grade pay
- (4) 200 times of basic and grade pay

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

96. खुली स्पर्धात्मक निविदा प्रक्रिया पार पाडण्यासाठी कोणत्या निविदा ई-निविदा पद्धतीने काढाव्यात ?
(1) सर्व प्रकारच्या (2) ज्यांचे अंदाजित मूल्य रु. 1 लाख आहे
(3) ज्यांचे अंदाजित मूल्य रु. 2 लाख आहे (4) ज्यांचे अंदाजित मूल्य रु. 3 लाख पेक्षा जास्त आहे

In an open Tender process, which Tenders are required to be called by E-Tender process ?

- (1) All tenders (2) Whose estimate cost is Rs. one lakh
(3) Whose estimate cost is Rs. two lakh (4) Whose estimate cost is more than Rs. three lakh

97. मुंबई वित्तीय नियम 1959 नुसार सहा वर्षांपेक्षा जास्त काळ प्रशासकिय कारणास्तव प्रलंबित राहिले परंतु मुदतीबाबतच्या कायद्यानुसार कालबाह्य न झालेले रु. 1.00 लक्ष पर्यंतचे वेतन व भत्ते या संबंधित दावे मंजूर करण्याचे अधिकार पुढीलपैकी कोणाला आहेत ?

- (1) वित्त विभाग (2) प्रशासनिक विभाग
(3) विभाग प्रमुख (4) प्रादेशिक कार्यालय प्रमुख

According to Mumbai Financial Rule 1959 who are empowered to sanction the payment of claims up to Rs. 1.00 lakh to arrears of pay or allowance which have been allowed to remain in abeyance for a period exceeding six years but not time barred ?

- (1) Finance Department (2) Administrative Department
(3) Head of Department (4) Regional Head

98. आयएसआय मार्क उत्पादकांनी निविदेत सहभाग घेतला नाही तेव्हा

अ. 60% आदेश निम्नतमधारक उत्पादकास (एल-1) द्यावेत

ब. 40% आदेश एल-2 उत्पादकास एल-1 दराने द्यावेत

- (1) केवळ विधान 'अ' बरोबर आहे (2) केवळ विधान 'ब' बरोबर आहे
(3) दोन्ही विधाने बरोबर आहेत (4) दोन्ही विधाने चूकिली आहेत

When ISI mark manufacturers does not take part in tender process then

a. 60% orders should be given to lowest producer L-1

b. 40% orders should be given to L-2 at the rate of L-1

- (1) Only statement 'a' is correct (2) Only statement 'b' is correct
(3) Both 'a' & 'b' statements are correct (4) Both 'a' & 'b' statements are incorrect

99. राज्याचा एकत्रित निधी कशा प्रकारे विभागलेला आहे ?

अ. महसुली ब. भांडवली क. ऋण ड. लोकलेखा

- (1) फक्त 'अ' व 'ब' (2) फक्त 'अ', 'ब' व 'ड'
(3) फक्त 'अ', 'ब' व 'क' (4) वरीलपैकी सर्व

How is the consolidated fund of State is divided ?

a. Revenue b. Capital c. Debt d. Public account

- (1) Only a & b (2) Only a, b & d
(3) Only a, b & c (4) All above

100. व्यय अग्रक्रम समितीमध्ये कोणाचा समावेश असतो ?

- (1) वित्त मंत्री (2) मुख्य सचिव
(3) वित्त सचिव (4) वरीलपैकी सर्व

Who is the member of 'Expenditure Priority Committee' ?

- (1) Finance Minister (2) Chief Secretary
(3) Secretary (Finance Department) (4) All of above

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

P.T.O.

सूचना - (पृष्ठ 1 वरून पुढे....)

- (8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते काँपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.
- (9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वतः बरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. मात्र परीक्षाकक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग - 1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे

नमुना प्रश्न

प्र. क्र. 201. सतीची चाल नष्ट करण्यासाठी कोणी मूलतः प्रयत्न केले ?

- (1) स्वामी दयानंद सरस्वती (2) ईश्वरचंद्र विद्यासागर
(3) राजा राममोहन रॉय (4) गोपाळकृष्ण गोखले

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर "(3) राजा राममोहन रॉय" असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर "(3)" होईल, यास्तव खालीलप्रमाणे प्रश्न क्र. 201 समोरील उत्तर-क्रमांक "③" हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र. क्र. 201. ① ② ● ④

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तर- क्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK